

УДК 351.751

Л. Мудрак

ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК ФОРМАТ РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Обґрунтовано нормативно-правові механізми регулювання нових конвергентних медіа за участю громадянського суспільства для внесення змін у законодавство України. Запропоновано, що для європейських країн існують загальні рекомендації щодо нормативно-правових актів і загальні цінності та принципи, в межах яких потрібно адаптувати національне законодавство. Доведено, що розвиток нових конвергентних медіа та розвиток інформаційного поля України потребують змін відповідно до цих законодавчих документів. Зауважено, що участь громадянського суспільства в розвитку інформаційного простору сприяє його розширенню, відкритості і прозорості інформації.

Ключові слова: нові конвергентні медіа, інформаційний простір, інформаційне суспільство, медіа-законодавство, державне регулювання, нормативно-правові механізми регулювання, громадянське суспільство.

На сучасному етапі країни ЄС та країни-члени Ради Європи формують нову інформаційну політику, з огляду на нові технологічні можливості та розвиток і поширення нових електронних медіа та Інтернету. Починаючи з 2006 р. європейська спільнота дбає про перехід на єдиний технологічний телевізійний стандарт мовлення в цифровому впровадженні, розвиток та поширення нових конвергентних медіа, розвиток суспільного мовлення та поширення медіа-освіти, про захист дітей від потенційно шкідливого контенту і сприяння дитячому мовленню, про саморегулювання в медіа сфері та боротьбу з “закликами до ненависті”.

Серед зарубіжних дослідників конвергентних медіа доцільно відзначити таких, як: У. Карлссон, О. О-Каллаган, К. Мьоллер, А. Шреєр, В. Шульц. В українському науковому просторі тему регуляції нових медіа досліджують Г. Поцепцов, В. Різун, Д. Копляр, Т. Шевченко.

Завданням статті є аналіз існуючих нормативно-правових актів та механізмів регулювання українських ЗМІ, зокрема за участю громадянського суспільства.

На сьогодні в Європі медіа-індустрія швидко розвивається, подвійна система громадського та комерційного мовлення, яку ще називають європейською аудіовізуальною моделлю мовлення, призвела до різнобарвного, у культурному розумінні контенту та послуг, що є непритаманним для інших регіонів, зокрема й для України. Однак, особливий період соціально-політичної кризи листопада 2013 – травня 2014 рр. зробив серйозний поштовх у розвиток нових конвергентних медіа. Україна в контексті європейської інтеграції має певні зобов'язання щодо розвитку певних напрямів інформаційного суспільства та власної інформаційної політики.

Завдання, цілі та напрями розвитку інформаційного суспільства в Україні були визначені ще у 2007 р. із ухваленням Закону України “Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки” [1]. Цей закон став концептуальною основою для розробки завдань щодо розвитку інформаційного суспільства в Україні та визначив інформаційний напрям державної політики одним із пріоритетних.

Серед основних стратегічних цілей розвитку інформаційного суспільства в Україні були визначені такі:

- використання інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) для вдосконалення державного управління, відносин між державою і громадянами, становлення електронних форм взаємодії між органами державної влади та органами місцевого самоврядування і фізичними та юридичними особами;

- захист інформаційних прав громадян, насамперед щодо доступності інформації, захисту інформації про особу, підтримки демократичних інститутів та мінімізації ризику “інформаційної нерівності”;

- вдосконалення законодавства з регулювання інформаційних відносин;

- покращення стану інформаційної безпеки в умовах використання новітніх ІКТ.

Наголошувалося, що такі оновлення насамперед мають відбуватися контексті технологічної цифрової революції та всеохоплюючого поширення Інтернету. Було визначено основні три напрями оновлення підходів інформаційної політики, зокрема:

- медіа-право як важливий базис розвитку інформаційного суспільства;

- інформаційна політика розвитку та захисту національно-ідентифікованого Інтернет-середовища;

- медіаосвіта для всіх без винятку вікових груп як потенційних учасників інформаційного суспільства.

Ці напрями частково відображені у схваленій Урядом 15 травня 2013 р. Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні [2]. Ця стратегія визначила мету, базові принципи, стратегічні цілі розвитку інформаційного суспільства в Україні, завдання, спрямовані на їх досягнення, а також основні напрями, етапи і механізм реалізації цієї Стратегії з урахуванням сучасних тенденцій та особливостей розвитку України в перспективі до 2020 р.

Серед основних завдань зазначеної вище стратегії, зокрема, передбачалося:

- удосконалити нормативно-правову базу з питань забезпечення розвитку інформаційної сфери та прискорити її адаптацію до європейських правових норм та стандартів;

- забезпечити належну координацію дій усіх зацікавлених суб’єктів під час запровадження інструментів е-демократії;

- удосконалити інституціональний механізм формування, координації та здійснення контролю за виконанням завдань розбудови інформаційного суспільства;

- підвищити рівень інформаційної представленості України в Інтернет-просторі та присутності в ньому українських інформаційних ресурсів;

- забезпечити прийняття системних державних рішень, спрямованих на стимулювання створення національних інноваційних структур (центрів, наукових парків і технопарків) для розроблення конкурентоспроможних вітчизняних інформаційно-комунікаційних технологій;

- підвищити на державному рівні значущість українського сегмента Інтернету як одного з найважливіших інструментів розвитку інформаційного суспільства та конкурентоспроможності держави;

- розробити на національному та місцевому рівні механізм ефективної громадської участі та громадського контролю за реалізацією пріоритету розбудови інформаційного суспільства.

Сприяння розвитку нових аудіовізуальних медіа послуг, нових електронних та конвергентних медіа, забезпечення інформаційної ідентичності та розвитку засобів захисту від небезпечного контенту були визначені одними із пріоритетів державної інформаційної політики у майбутньому. Адже в Україні надзвичайного поширення набули новітні аудіовізуальні медіа-послуги, такі як: відео на замовлення – VOD (TVOD, SVOD, NVOD); телебачення, доступне після його виходу в ефір (Catchup TV); IPTV телебачення; розумне або гібридне телебачення (Smart TV/Connected TV); Інтернет-телебачення; електронні друковані ЗМІ; веб-сайти, веб-потрали, електронні програмні гідди тощо. Створення сприятливих умов для їхнього розвитку та забезпечення захисту їхнього контенту – це обов’язок держави. Особлива увага законодавців була зосереджена на питанні захисту дітей від потенційно шкідливого контенту, що є важливим елементом розвитку нової інформаційної політики відповідального європейського середовища. Медіа-експертами та фахівцями з інформаційних технологій було розроблено адаптований до українських реалій проект національної системи захисту дітей від потенційно шкідливого контенту на телебаченні, який отримав схвальні відгуки експертів Ради Європи.

Проект захисту дітей від потенційно шкідливого контенту передбачав здійснення заходів у період 2014 – 2016 рр., які б забезпечили створення відповідного програмного забезпечення та повний запуск системи позначок для захисту дітей від шкідливої інформації. Однак, на жаль, національний регулятор у цій сфері – Національна Рада з питань телебачення та радіомовлення – з липня 2014 р. зупинила завершення розробки цього проекту. Аргументація була простою та водночас безвідповідальною – “не на часі”. Водночас під тиском громадськості та медіа-експертів у березні 2015 р. державний регулятор все ж оголосив про продовження реалізації проекту захисту дітей від потенційно шкідливого контенту [3].

Важливим аспектом ефективної реалізації державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства залишається питання інформаційної відкритості органів влади та місцевого самоврядування, що не можливо забезпечити без дійсно незалежних суспільних засобів масової інформації. Розробка і запровадження Україною системи суспільного мовлення є частиною порядку денного щодо імплементації Угоди про Асоціацію України з ЄС. До того ж, більшість державних регіональних ТРК отримують від 65% до 90% фінансування з державного бюджету, однак 80% цих коштів витрачають на зарплатний фонд і нарахування на зарплати. Це означає, що мовники практично не мають можливостей для розвитку та покращення якості інформаційного продукту [4].

Перші кроки в цьому напрямі вже зроблено. Зокрема, парламентом 17 квітня 2014 р. ухвалено Закон України “Про суспільне телебачення і радіомовлення” [5], а 7 листопада 2014 р. прийнято Постанову уряду “Про утворення публічного акціонерного товариства “Національна суспільна телерадіокомпанія України (НСТУ)” № 693 [6].

Очікуване громадськістю з 2005 р. суспільне телебачення, за законом, мало запрацювати з початку 2015 р. Однак необхідні зміни, які повинні забезпечити діяльність НСТУ, були прийняті лише навесні 2015 р. Ухваленим парламентом 19 березня 2015 р. Законом України “Про внесення змін до деяких законів України щодо Суспільного телебачення і радіомовлення України”, зокрема, визначено механізм створення НСТУ, його організаційно-правову форму, джерела фінансування, умови оплати праці працівників, захист майнових прав НСТУ та інтересів трудового колективу, порядок формування і засади діяльності наглядової та редакційної рад [7, 8].

У документі визначено, що Суспільне телебачення і радіомовлення України створюється з метою задоволення інформаційних потреб суспільства, залучення громадян до обговорення та вирішення найважливіших соціально-політичних питань, забезпечення національного діалогу, сприяння формуванню громадянського суспільства.

Основою для суспільного телебачення парламент визначив національну телекомпанію, радіокомпанію, всевітню службу мовлення, телеканал “Культура”, обласні державні телерадіоканали та студію “Укртелефільм”. Суспільне телебачення має мовити на двох каналах – суспільно-політичному та культурно-освітньому. Окремо мають працювати мінімум три радіостанції: суспільно-політична, культурно-освітня та молодіжна.

Однак одним із найважливіших питань у роботі суспільного телебачення є його незалежність. Тому для контролю за роботою НСТУ формується спеціальна Наглядова рада. До неї, згідно з зазначеним законом належатимуть по одному представнику від кожної парламентської фракції та групи з правами фракції. Також до наглядової ради НСТУ передбачена участь дев’яти представників громадських організацій з різних сфер суспільства. Відбір цих представників наразі проводиться Нацрадою з питань телебачення і радіомовлення на відкритому конкурсі з числа профільних громадських організацій.

Впровадження цього Закону дасть можливість відкрити нову сторінку свободи слова в Україні. Кабінет Міністрів, відповідно до згадуваного закону, затверджує Статут національної суспільної телерадіокомпанії. У ньому головними принципами має бути пріоритет суспільних цінностей над комерційними та політичними. Має бути чітке відокремлення фактів від коментарів та оцінок, а також вільне вираження поглядів думок та переконань. У цьому ж статуті має бути вказане дотримання суспільної моралі, традицій української культури та сімейних цінностей.

Все ж таки, досить важливим на сьогодні залишається громадський контроль за процесом створення та подальшої роботи НСТУ, адже від ефективної реалізації цього проєкту залежать майбутні якісні зміни українського інформаційного суспільства.

Важливим позитивним зрушенням у сфері інформаційної політики має стати обмеження впливу органів державної влади та органів місцевого самоврядування на друковані ЗМІ. Відповідна законодавча ініціатива внесена до парламенту у вигляді проєкту закону “Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації” (реєстр. № 1123 від 01.12.2014 р.) [9]. Необхідність його прийняття також пов’язана з виконанням Україною вимог пункту 12 Резолюції Парламентської Асамблеї Ради Європи “Про виконання обов’язків та зобов’язань України” № 1466 від 05.10.2005 р. [10] щодо обмеження впливу на ЗМІ органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Законопроект передбачає проведення реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації шляхом виходу органів державної влади, інших державних органів та органів місцевого самоврядування зі складу їх засновників (співзасновників) або перетворення друкованих засобів масової інформації, заснованих центральними органами виконавчої влади, в офіційні друковані видання.

Окрім цього, підписання Україною Регіональної угоди, яка стосується планування цифрової наземної радіомовної служби “Женева-06” [11] щодо завершення до 17 червня 2015 р. переходу телерадіомовлення на цифровий стандарт вимагає від Національної ради з питань телебачення та радіомовлення прийняття дієвих рішень і заходів у цьому напрямку. Гальмує процес завершення переходу телебачення до цифрового стандарту відсутність національного стандарту цифрового телевізійного мовлення, методики

вимірювання покриття території сигналом цифрового мовлення та плану поетапного вимкнення аналогових засобів мовлення. Проблемним питанням у реалізації програми впровадження цифрового телерадіомовлення є також недостатній рівень насиченості населення перетворювачами цифрового сигналу. Потребують першочергового вирішення й питання забезпечення регіональних і місцевих мовників ліцензіями на цифрове мовлення, з огляду на відсутність вільного радіочастотного ресурсу та стрімкий розвиток сучасних технологій широкосмугового доступу в смузі радіочастот “цифрового дивіденду” [12].

Стрімкий розвиток нових інформаційно-комунікаційних технологій також вимагає удосконалення методів і форм провадження безпосередньої демократії в Україні. Зокрема, у світовій практиці досить широко застосовується така форма колективного звернення, як електронна петиція, що подається шляхом застосування новітніх телекомунікаційних засобів, передбачає особливу процедуру реагування адресата та підтверджує свою дієвість як механізм систематичного суспільного діалогу. Електронна петиція як інструмент електронної демократії передбачена і в правових актах Ради Європи, зокрема у Рекомендаціях CM/Rec(2009)1 Комітету Міністрів Ради Європи від 18.02.2009 р. [13].

На сьогодні в Україні механізми комунікації громадян із органами влади шляхом застосування новітніх інформаційно-комунікаційних засобів розвинені не повною мірою. Наразі Адміністрація Президента України лише готує пакет законопроектів щодо цифрової України, зокрема відкритих даних, електронних звернень і петицій (пакет законопроектів має назву “DigitalUkraine”). Запровадження електронного звернення та електронної петиції повинно унормувати можливість реалізації громадянами права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності шляхом подання звернень із використанням мережі Інтернет, що дасть змогу:

- розширити право громадян України на звернення до органів влади, зокрема за допомогою сучасних телекомунікаційних систем;
- створити якісно нову форму комунікації між громадянами та державою;
- надати громадянам додаткові важелі впливу на прийняття державних рішень;
- надати потужний поштовх громадянському суспільству та додаткові інструменти взаємодії [14].

Однак відсутність дієвої організаційної структури, яка могла б забезпечити координацію зусиль всіх органів державної влади для широкого впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в державне управління, з одночасним переглядом та оптимізацією державних процесів та завдань, гальмує становлення електронної демократії в Україні [15].

Вітчизняне законодавство в інформаційній сфері також має низку прогалин, зокрема в питаннях створення, поширення та використання інформації, що стосується:

- формування правових умов для забезпечення плюралізму, прозорості та неупередженості діяльності ЗМІ;
- унормування діяльності з поширення інформації в мережі Інтернет;
- вдосконалення захисту інтелектуальної власності в умовах поширення Інтернет-технологій;
- вдосконалення правових вимог щодо дотримання журналістами професійних етичних стандартів;

– узгодженості термінології в інформаційному законодавстві тощо.

Зважаючи на це, наступним етапом вдосконалення українського інформаційного законодавства має стати його систематизація та кодифікація – розробка та прийняття Інформаційного кодексу України, який чітко визначить суб'єктів, максимально врахує їх права та законні інтереси, забезпечить єдині підходи та принципи до регламентації відносин в інформаційному просторі, а також надасть визначення низці термінів в інформаційній сфері, зокрема “національний інформаційний простір”, “державна інформаційна політика”, “інформаційно-психологічна безпека” тощо [16].

Доцільно зауважити, що необхідність прийняття Інформаційного кодексу України законодавчо закріплено в “Основних засадах розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки” [17]. Одна з основних причин того, що в Україні досі немає Інформаційного кодексу, полягає у тому, що немає “політичної волі” щодо його прийняття. Готового проекту інформаційного кодексу не існує, але вже більше десяти років над його розробкою працюють у Державному комітеті телебачення і радіомовлення України [18]. Такий кодекс, має чітко визначити об'єкт, предмети інформаційного права, суб'єкти інформаційних правовідносин, правовий режим доступу до інформації, а також передбачити механізми забезпечення інформаційного суверенітету України та забезпечення інформаційної безпеки громадян, суспільства та держави як складових національної безпеки України.

До того ж, питання інформаційної безпеки наразі як ніколи актуальне, з огляду на те, що з початку 2014 р. Україна перебуває в стані безпрецедентної інформаційної війни з державою-агресором Росією. Фактично, після Революції гідності розгорнулася широкомасштабна антиукраїнська інформаційна експансія російської державної пропагандистської машини з метою дискредитації європейської інтеграції України та дій нової української влади.

Ще з березня 2014 р. держава робить певні кроки щодо захисту від інформаційної агресії. Зокрема, відповідно до рішення РНБО України від 1 березня 2014 року “Про невідкладні заходи щодо забезпечення національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України” [19] і звернення РНБО України № 242/2-5-1 від 06.03.2014 р. щодо необхідності гарантування інформаційної безпеки, Національна рада України з питань телебачення та радіомовлення закликала провайдерів програмної послуги тимчасово утриматися від ретрансляції в своїх мережах передач низки російських телеканалів (зокрема телеканалів “Вести”, “Росія 24”, ОРТ, “РТР Планета”) [20]. Станом на вересень 2014 р. було заборонено в'їзд в Україну 35 представникам російських ЗМІ, припинено мовлення в ефірних і кабельних мережах 15 російських телеканалів, заборонено показ окремих російських фільмів і телесеріалів, у яких героїзуються російські силові структури. Однак не всі провайдери програмних послуг повною мірою виконують рішення щодо заборони трансляції чи показу окремого російського інформаційного продукту, що вимагає додаткового законодавчого врегулювання питання забезпечення інформаційної безпеки України.

Міністерство інформаційної політики України разом із волонтерами створили інформаційні війська України. В Інтернеті з лютого 2015 р. з'явився відповідний сайт, на якому вказується: “Як ви знаєте, війну Росії проти України називають гібридною. Все тому, що війна справжня, а інформація про неї брехлива. Проти нас відкрито багато фронтів, і один з особливо важливих – інформаційний [21]”, – йдеться в повідомленні на сайті. Інформаційні війська, які складаються зі свідомих громадян, на різних Інтернет-

сайтах здійснюють мільйонні розповсюдження тієї інформації, яку розробляє Міністерство інформполітики.

Висновки

З вищесказаного слідує, що держава у нових умовах глобалізації інформаційного простору та інформаційних війн зобов'язана привести медіа-законодавство України до європейських стандартів, забезпечити збереження національних інтересів, вживати своєчасні заходи для захисту вразливих груп населення від потенційно шкідливого контенту, не перешкоджаючи при цьому реалізації права на свободу слова. Участь громадянського суспільства є важливим аспектом ефективної реалізації державної інформаційної політики.

Література

1. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки [Електронний ресурс] : Закон України № 537-V від 09.01.2007 р. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/537-16>.
2. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні : Розпорядження Кабінет Міністрів України № 386-р від 15.05.2013 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-p>.
3. Провайдери програмної послуги напроцюють спільний документ щодо захисту дітей від шкідливого впливу аудіовізуального контенту [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.uts.dn.ua/index.php/news/news2015/594-provajderi-napratsyuyut-spilnij-dokument-shchodo-zakhistu-ditej-vid-shkidlivogo-vplivu-audiovizualnogo-kontentu>.
4. Чому необхідно ухвалити зміни до Закону про суспільне мовлення [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.telekritika.ua/pravo/2015-03-19/105089>.
5. Про суспільне телебачення і радіомовлення : Закон України № 1227-VII від 17.04.2014 р. (зі змінами від 10.04.2015 р.) // Відомості Верховної Ради України [Текст]. — 2014. — № 27. — С. 2205. — Ст. 904.
6. Про утворення публічного акціонерного товариства “Національна суспільна телерадіокомпанія України (НСТУ)” [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України № 693 від 07.11.2014 р. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/693-2014-p>.
7. Про внесення змін до деяких законів України щодо Суспільного телебачення і радіомовлення України [Електронний ресурс] : Проект Закону № 1357 від 10.12.2014 р. направлено на підпис Президенту України 25 березня 2015 р.. — Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=52822.
8. Про суспільне телебачення і радіомовлення : Закон України № 1227-VII від 17.04.2014 р. (зі змінами від 10.04.2015 р.) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1227-18>.
9. Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації [Електронний ресурс] : Проект Закону № 1123 від 01.12.2014 р. — Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=52548.
10. Про виконання обов'язків та зобов'язань Україною : Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1466 від 05.10.2005 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_611.
11. Регіональна угода яка стосується планування цифрової наземної радіомовної служби від 16.06.2006 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/979_001.

12. Звіт Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення за 2014 рік [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://nrada.gov.ua/userfiles/file/2014/Zvitna%20informacia/Zvit_2014.pdf.

13. Recommendation CM/Rec(2009)1 of the Committee of Ministers to member states on electronic democracy (e-democracy) [Electronic resource]. — Access mode : <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1410627>.

14. Щодо запровадження електронного звернення та електронної петиції [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://reforms.in.ua/initsiatyvy/OR035E_E-petitions.pdf.

15. Семенченко А. І. Доповідь про стан інформатизації та розвиток інформаційного суспільства в Україні за 2013 рік [Електронний ресурс] / А. І. Семенченко, С. К. Полумієнко. — Режим доступу : http://www.dkni.gov.ua/sites/default/files/stan_informatyzacii_20132.pdf.

16. Проблеми інформаційного законодавства України в сфері створення, поширення та використання інформації та шляхи їх вирішення [Електронний ресурс] : аналіт. зап. — Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1189>.

17. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки...

18. Науковці й експерти: Інформаційний кодекс України на часі [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.telekritika.ua/news/2009-06-04/46031>.

19. Про невідкладні заходи щодо забезпечення національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України [Електронний ресурс] : Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 01.03.2014 р. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0001525-14>

20. Нацрада телерадіомовлення закликала провайдерів тимчасово не ретранслювати 4 російських телеканали [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://dt.ua/UKRAINE/nacrada-teleradiomovlennya-zaklikala-provayderiv-timchasovo-ne-retranslyuvati-4-rosiyskih-telekanali-139224_.html.

21. Сайт “Інформаційні війська України” [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://3.i-army.org>.

L. Mudrak

INFORMATION SOCIETY AS A FORMAT OF CIVIL SOCIETY DEVELOPMENT

Legal mechanisms for regulating new convergent media with participation of civil society to introduce changes to the legislation of Ukraine are proved. In European countries, there are general guidelines on legal acts and common values and principles within framework of which the national legislation is to be adapted. The development of new convergent media and the information field of Ukraine require changes to these legal documents. Civil society participation in the development of information space contributes to its expansion, openness and transparency of information.

Key words: new convergent media, information space, information society, media legislation, state regulation, legal regulatory mechanisms, civil society.